

vaid mõningaid eeltöid: sondeeriti pinda kultuuri-
tegelaste juures (kultuuritegelaste nõupidamine pea-
ministri asetäitjaga oktoobrikuus Tallinnas), reorga-
niseeriti mõningaid kultuuriasutisi (nii muudeti uue
Kultuurkapitali seadusega seda kapitali valitsevate
organite koosseisu), rajati mõningaid kultuurielu juh-
tivaid või mõjustavaid uusi organeid (näit. kultuuri-
lise nõuandja koht propagandatalituse juures) jne.
Osa uutest kultuurielu mõjustavaist korraldusist hak-
kas maksma aastal lõpu poole, osa alles 1935. a., üldi-
selt oli aga nende mõju tegelikule elule veel liiga
lühike ning sellepärast ei pääsenud uus vaim 1934. a.
kultuurisaavutistes veel kuigi nähtavalt maksvusele,
kuna liiatigi sel aastal avalikkuse ette jõudnud loo-
mingu kavatsemine ja valmimine (näit. kirjanduslik-
kude teoste kirjutamine) vähemalt osalt on toimunud
1933. aastal või mõnel juhul veel varemgi. Uue suuna
suhteliselt väike mõju 1934. a. kultuuriloomingus ei
anna praegu veel võimalust objektiivselt hinnata
12. märtsi pöörde osatähtsust vaimuelus: 1934. aasta
on vaimuelu alal iseloomult puhtal kujul ülemineku-
aastaks.

1934. a. ideoloogilise elu pisut lähemale vaatlusele
asudes peab kõigepealt märkima, et 12. märtsi pöör-
dega ei toodud meie vaimuella põhiliselt mingit hoo-
pis uut ideoloogiat. Möödunud sajandi esiärkusest
alates on rahvuslik mõte meie kultuurielus etendanud
ikka kas suuremat või vähemat osa ja küsimus seisab
vaid selles, kui tugev ja üldine see on olnud mingil
ajamomendil ja millist ajalist värvingut see on kand-
nud. Viimane rahvusliku mõtte intensiivsuse tõuski
ja levimine laiemaisse hulkadesse algas juba enne
1934. aastat. Rida poliitilisi parteisid ja seltskondlikke
organisatsioone õhutas rahvuslikku mõtet silmapaistva